

Előfizetési díj:

Egész évre . . . 4 frt
Fél évre 2 frt
Negyed évre . . . 1 frt

Egyes szám ára 20 kr.
(Kapható a kiadó-
hivatalban.)

A lap szellemi részét
illető közlemények a
szerkesztőséghez (V.,
Dorottya-utca 13. sz.)
célmezendők

ÉRDEKEINK

Magyarországi borbélyok, fodrászok, paróka-készítők, hajkereskedők és illatszereszek szakközlönye

A budapesti borbély, fodrász és parókakészítő ipartestület s a budapesti fodrászsegédek betegségélyző
pénztárának hivatalos közlönye

Laptulajdonos
és felelős szerkesztő:

BREITFELD ALAJOS

Szerkesztőség:
V., Dorottya-utca 13.

Kiadó-hivatal:
V. Széchenyi-utca 12.

Hirdetéseket felvesz
a kiadóhivatal,
Haasenstein és Vogler
(Jaulusz és Társa) V.,
Dorottya-utca 12 és
Bekstein Bernát, V.,
Füred-utca 4.

Megjelenik minden hó 1-én és 15-én

A fodrászipar a millenniumi kiállításon.

A magyar fodrász mintegy elszigetelve áll a többi iparosok között. Nincs tere, a hol feltűnjön, nincs eszköz, a mely ipari termékének piacot szerezzen. Ama csekély forgalom, melyet a kiesinybeni fogyasztók élesztenek, nem elégséges egy ipar életképességének dokumentálására.

Pedig a magyar fodrász bátran versenyezhetne a külfölddel, mert van szakképzettsége s van nyers termelésünk.

A magyar ember nem szokta dobra verni tudományát, mert azt hiszi: „A jó bőr ezégér nélkül is elkel!” s ezen közmondásunk nem kerül egyébbe, minthogy a külföld elhalássza előlünk a koncezt.

Ha van egy iparág, az bizonyosan a fodrász-iparág, mely hazánkban mindinkább az enyészet felé halad.

A czehtrendszer idején sokkal többet produkáltunk, mint jelenleg. Igaz ugyan, hogy ez időben a hajdivat nagyban befolyásolta a fodrász-ipar lendületét, de ne feledjük el azt sem, hogy a fogyasztó közönség akkor sokkal kisebb volt mint jelenleg. S így ha párhuzamot akarunk húzni az akkori és jelenlegi viszonyok közt — a fodrász-ipar hanyatlását ebben nem kereshetjük.

De igenis keresni kell a hibát saját magunkban, mondjuk meg őszintén — indolentiánkban.

Vétkezünk magunk ellen!

Ezt pedig jóvá kell tennünk.

Minden kezdet nehéz!

De midőn a kezdethez oly szép alkalom nyílik, mint a millenniumi kiállítás, a nehézség a minimumra redukálódik.

Itt lesz a legjobb alkalom megmutatni azt, hogy a magyar fodrász bátran megállja a versenyt a külfölddel, itt mutathajuk be tudományunkat, itt verhet gyökeret a bizalom a magyar fodrász-ipar iránt.

Ezen alkalmat elszalasztani a legnagyobb bűn volna.

Nem kételkedünk, hogy egyes szakemberek megjelennek ott munkájukkal, de ez nem teheti impozánssá a fodrász-ipar megnyilatkozását. Csak szegénységi bizonyítvány volna az, mert a nagy közönség azt vélelmezné, hogy az egész magyar fodrász-ipart e néhány kiállítás képviseli s csak arra szolgálhatna, hogy a nagy közönség előtt a termelő képességünk iránti kételyeket még inkább fokozza.

A fodrász-iparosok összességének kezébe kell tehát venni az ügyet. Egy testté kell alakulni és közös akaratral és egyestült erővel oly műveket bemutatni és oly mennyiségben, hogy a kiállítás labirinthjében is számot tevő legyen.

Ez pedig másképp nem érhető el, mintha az összes fodrászok egymással értekezve megállapítják azt a munkarendet, a mely a nagyobb szabású kiállítás sikerét biztosíthatja.

Nagyon helyes tehát, hogy ezen lap a congressust megpendítette s napirendjének egyik kimagasló pontjául ezen ügyet napirendre tűzte.

Hisz van-e szentebb az iparos előtt mint saját ipara, a mely neki és családjának a kenyeret adja, van-e dicsőbb, mint az, ha saját iparunknak a becsülést és ez által magunknak a tiszteletet megszerezzük.

Ez lebegjen szemünk előtt, ez vezessen bennünket a cselekvésben.

S ekkor elmondhatjuk: „In hoc signi vinces!”

P.

A fodrászipar iskolája.

Irta: Kalamenovits Géza.

— Minden jog fenntartva. —

Előszó.

Hazánkban a fodrászipar annyira alacsony fokon áll, hogy valóban elszomorító constatálnunk a nagy elmaradottságot a külfölddel szemben.

Gyakran gondolkozóba ejtett ez már engem. Kutattam az okát és arra a meggyőződésre jutottam, hogy a hiba tulajdonképpen önmagunkban rejlik. Hisz minálunk mindenki művésznek hiszi magát s a legnagyobb sértést látja abban, ha valaki az ő üzletbeni képességét vonja kétségbe.

Másrészt hiányzik nálunk az összetartás, a collegialitás. A közös érdek nálunk csak phrasis.

Ha valamely szakézikk ilyen szakbavágó dolgokkal foglalkozik, az egyszerűen fontoskodás számba megy, mintha az egész feltűnnivágyás volna csak és semmi más.

És mily kiesinyes okok vezérlik embereinket az ily szakmabeli cizkkek megbíralásában! Ha valamely idősb szakártstól ered, el nem fogadható, mert az a jelenkorból már kikopott; ha pedig fiatal collegától származik — nos, azt már el nem ismerhetjük, hogy mi ettől tanulhatnánk valamit: az már nekünk derogál.

A legnagyobb hibánk pedig az egyéni hiúságunkban rejlik. Mindenki első akar lenni, utolsó senki. Ez akaszt meg minden actiót iparunk érdekében; mert ha az egyik jót akar, a másik menten jobban szeretné — akarni. De csak „szerezné” akarni, bár a legtöbbször hiányzik az emberekből az ambícióval megkivántató tehetség.

Hogy egymással vállvetve küzdenénk egy célba veti jobbert, az nálunk nem lehetséges.

Ezt a kis kitérést azért engedtem meg magannak, hogy megtörjem valahára azon fogalmakat, melyek a valódi collegialitást eddig mintegy lenyügözték.

Hogy mennyire igazak fenti soraim, annak illusztrációjául szolgáljanak a következők.

A világ minden művelt népe az ő iparát akként fejlesztette, hogy az ipari eljárásokat szakmák szerint egységessé tette. Erre szolgáltak a szakiskolák és szakfolyóiratok. Vagyis, fejlesztették iparaikat az egységes iskola alapján. Nem is léteznek a külföldön olyan anomaliák, mint pl. itt nálunk.

Nálunk a kedvezmények a hány üzlet, annyiféle. Már most előáll az az eset, hogy segédváltoztatás esetén, ha a segéd a szakmájában teljesen járatos is, az üzletben a vendégekre egy kezdő benyomását teszi. És ez onnan van, hogy a kedvezmények és szokások minden üzletben mások.

Ezért feltettem magamban, hogy ezen ma megkezdett cikksorozatommal az üzleti viszonyok és ipari eljárások egységessé tételére a kezdő lépéseket megtegyem, habár jól tudom, hogy ugyanaz a sors ér, mint számom elődömet, kik ez úton óhajtották iparunkat felvirágoztatni. De ez korántsem riaszt vissza attól, hogy a már megkezdett úton előre törtessek.

E mellett czéлом egyszersmind, hogy iparunkat minden ízében magyarrá tegyem, mit úgy óhajtok elérni, hogy az iparunkban előforduló idegen műszavak helyébe, tősgyökeres magyar szavakat illeszték. A könnyebb megérthetés okáért, az illető szavakat magyarázatokkal fogom kísérni, arra kérve

együttal t. szaktársaimat és barátaimat, ne tanusítsanak elfoglaltságot az egyes újításokkal szemben, mert hisz mindezt iparunk fejlesztése érdekében teszem.

I. Könyv. A hajnyírás.

Bevezetés.

A hajnyírások annyiféle alakja ismeretes, hogy nem könnyű feladat azok mindegyikéről hű képet adni, a nélkül, hogy gyakori ismétlésekbe ne esnénk. De a mennyire az egyszerű szavak csak engedik — melybe a hajnyírás teoriája foglalható —, igyekezni fogok egy könnyen áttekinthető képet nyújtani, a fölösleges ismétlések elkerülésével.

S ha sikerülne vasszorgalmam és szaktársaim jóakarásával egy oly iskolát alapítani, mely szakmánk felvirágzásának mintegy alapjál szolgálna, mi által tán a külföld testvér-iparágainál magasabb niveaura emelhetjük a hazai fodrászipart, szaktársaim és a külföld elismerése legyen a díj érte.

A hajnyírást általában két szempontból ítélik meg. Egészségi és szépművészeti szempontból. Hogy melyik a helyesebb, azt, úgy hiszem, nem nehéz megállapítani. Én az aesthetikai szempontot találok helyesnek, habár nem tagadható, hogy a másik szempont sem egészen helytelen. Mindkét álláspont mellett lehet érvelni, még pedig nyomós érvekkel. De ha a nagy közönségre bízók a kérdés eldöntését, vagy akár szaktársaink összességére, bizonyára az aesthetika köré csoportosulna a nagy többség.

A mennyiben ezen kérdést önmagam előtt mintegy önkénytelenül is felvettem, nem tartanám helyesnek a kérdés felett egyszerűen napirendre térni, már csak azért is, mert t. olvasóim a kérdésnek illetően való megoldását bizonyára nem találnák teljesen, de még csak részlegesen sem kielégítőnek.

Vegyük tehát sorba a kérdés mindkét variációját!

A kérdés egészségi szempontja mellett az orvosok különösen, a közönség egy része pedig bizonyos előszeretettel érvel; azonban az aesthetikai szempont mellett a szakemberek úgyszólván kivétel nélkül a közönségnek pedig nagy többsége foglal állást.

Egészségi szempontból felhozzák, hogy a fej kigőzöl-gését elősegíti, mi által a szokatlan mértékben fellépő fejfájást lokalizálja; hogy a hajhagymát erősíti, mi által a hajhullást meggátolja, hogy a fej tisztántartását megkönnyíti, mi egyik fő előnye is a hajnyírásnak.

És ebben teljesen igazuk van. Nem is akad közöttünk egyetlen egy is, a ki ez érveket megdönteni, vagy akár csak meggyöngíteni is vállalkoznék.

De hogy mennyivel jogosultabb a másik feltevés, kitűnik abból, hogy a hajnyírás a férfiak általában kultiválják, még pedig, hogy nem tisztán egészségi okokból, azonnal szembetűnővé lesz, ha tekintetbe vesszük, hogy nagyon gyakran a nyírásnak más-más formáját választják. Különösen nagy súlyt fektetnek a munka szépségére. Tulajdonképpen a fej formálására szolgál. És ebben rejlik a fodrászat művésze.

Az aesthetikai szempontnak a nyírásnak bármely formája megfelel; az egészségének az egész rövidre nyírott haj. A hajnyírás kizárólag a fej formálására szolgál. A fej alakja ritkán felel meg a képzelet tökélyének.

A fodrászat bizony sok tekintetben hasonlít a szobrászathoz. Ezek a képzelet tökélyét produkálják művészi utánzatban; amazok az emberi fogyatékosságot tüntetik el a — valóságban. Azonban mindkét esetben műizlés kivántatik, mi nélkül sem az egyik, sem a másik el nem képzelhető.

Innen van, hogy száz és száz eset közül csak egyetlen egy válik ki, mint specialista.

Az emberi gyaroltság ugyan kételkedve fogadja az ily különlegéseket s inkább a szerencsési sajátosságát tulajdonítja neki, minthogy elismerje annak kiválóságát. Pedig az úgy van. Az embereknek nem igen adatott istentől egyforma műizlés, kevesen vannak a kiváltságosok.

1. Egész rövidre nyírás.

Ez a fajtája a nyírásnak mindinkább veszt művészi kivitelében. Mindjobban kiszorítja az újabbkori gépmunka, holott egy időben a nyírásnak ez a fajtája képezte leginkább az úgynevezett mestervágást. A régi főnökök többnyire ezen próbálták ki új segédjeiket, mert a ki hiba nélkül tudta a haját rövidre nyírni, az, ha a többi formában gyöngye volt is, egy

Ribillió Budakeszin.

— Krónikás adoma. —

Budakeszi a világ legjámorabb népének a tanyája. Áll az már évszázadok óta ott a budai hegyek mögött, a nélkül, hogy csak egy esetben is okot szolgáltatott volna arra, hogy a történetfaragók tollukra vegyék és az utókor számára megörökítsék.

Azaz hogy mégis! . . .

Egy ténynyel ők is rá szolgáltak volna a történetesinálók elismerésére, bár azok oda se hederítettek a derék budakesziek ezen jámbor felbuzdulására. Hja, hálátlanság a világ symboluma, mely alól még a rideg krónikafaragók sem képeznek kivételt.

Vannak sokan, kipróbált budakesziek, a kik egyenesen tudni vélik, hogy a történetesinálók ezen kvalifikálhatatlan hálátlansága idézte elő legkivált azt a szomorú lethargiát, mely minden újítás alkalmával tapasztalható a derék budakeszikeken. Egyáltalán, kinek csinálnak ők világpolitikát? — Egyszer csinálták, akkor sem érdemesítették őket a krónika-csinálók arra, hogy erről tudomást vegyenek. Tehát ha a krónikairók nem érdemesítették őket arra, hogy azon tettüket az utókor számára megörökítsék, biz' ők sem érdemesítik a krónika-csinálókat arra, hogy számukra világeseeményeket csinálnak. Miattuk akár felköthetik az állukat.

Boldogult József császár idejében történt, hogy az egész világon megindult a hajsza a czopf kiktiszöbölésére. A derék budakeszikekhez is eljutott ezen világreform szele. Csakhamar összeült a böles kupaktanács, néhány jóképű budakeszi szemében, hogy érdemleges tanácskozás tárgyává tegyék ezt az „életbe vágó“ reformügyet. A böles tanács hosszabb vita után abban jutott megállapodásra, hogy e reform csakugyan nem megvetendő újítás, a mennyiben hathatós szernek kínálkozik a fejbéli phylloxera ellen, mely a falubeli fejekben nem kis mértékben grasszál.

A falu dobosa, érdemes Krebsenfänger Hans uram,

másnap a következőkép publikálta a böles tanács határozatát:

„Holnap fodrász érkezik Budakeszire, minden férfi személy vágassa le a fejét egészen, annál is inkább, mivel a császár akarja így; valamint hogy a böles tanácsos uraimék is levágatják az övéket.“

Pah! volt nagy zürzavar Budakeszin. A falubeliek összebujtak és összedugták a fejüket, hogy most már mit csinálnak? Egyes vérmesebb atyafiak pedig ekkép kommentálták a dolgot a falubeliek előtt:

— A császár fogadott a muszka czárral, hogy egy hét alatt valamennyi budakeszi férfi fejét elküldi neki prezentbe Pétervárra.

— Csakhogy azt mi nem engedjük! — volt a válasz. — Vegye el a pénzünket, vegye el a házunkat, vegye el mindenünket; de a fejünket, azt nem adjuk!

És elhatározták, hogy csinálnak ribilliót.

Másnap az egész falu népsége korán reggel talpon volt. A férfiak vasvillával, a nők főzőkanállal és seprével felfegyverkezve várták a fodrász megérkezését. A bátrabbak a tanács-házat szállták meg és várták a dolog lefolyását. A fodrász nem sokáig váratott magára. Midőn feltűnt a láthatáron, egy küldöttség ment elébe és felszólították, adja elő, hogy mi járban van.

A fodrász váltig mentegetődzött, hogy hiszen nincs ő rossz járban, csak le fogja vágni —

De ennél már többet nem mondhatott.

— Nem fogod levágni! — vágta közbe valamennyien. Azután tarkón ragadták, megkötözve kocsiba tették és visszaküldték a — császárhoz.

Igy vált lehetetlenné annak idején e nagy világreform Budakeszin, a publikátor nyelvbötlése következtében.

A budakesziek maig erősen meg vannak győződve róla, hogy ezzel mentették meg a boldogult József császár idején Budakeszit a végpusztulástól.

Kalamenovits Géza.

leendő jó segéd benyomását tette. Természetes, a tűzpróbát kevesen állották ki.

És ebben van is egy kis consequentia. Mert a félrövid nyírásokban a hibák nem oly kézzelfoghatók, mint az egész rövidkénl, hol a legkisebb hiba is egy futó pillantásra felismerhető. De egyszersmind a legfárasztóbb munkák egyike volt. Egy teljesen correct ilyen munka mindenkor egy $\frac{1}{2}$, sőt $\frac{3}{4}$ órai időt igényelt a leggyorsabb munkánál is.

Kivitele igen egyszerű, inkább gyakorlati ügyességet igényel, mint theoriai képességet. Egyik jó tulajdonsága volt, hogy leginkább ebben nyílt alkalma a tanoncoknak a nyírásához szükséges gyakorlati ügyességet elsajátítani és látszólag könnyű kivitele, habár a valóságban a legnehezebb fajtáját képviselte a nyírásnak.

Ez az egyetlen fajtája a nyírásnak, melyhez nem szükséges műizlés, mert a fej természetes formájához idomul. Mint minden fajtája a nyírásnak — a régi fodrászoknál ez szabály volt — a jobb fül mellett, a nyakszirton kezdődik. A fésű szorosan a fejre illesztve, azon végig vezetetik, szorosan mellette az olló lehető leggyorsabb csattogásaitól kísérvé. Egy és ugyanazon helyen ezen művelet mindaddig ismételtetik, míg az összes hajszálak kiegyenlítettnek. Folytatódik a jobb fül mentén, fül egész a fej közepéig, mindig szembe a haj fekvésével. Innen visszatérünk a kiindulás pontjához és attól folyvást balra tartunk, míg a fej közepén félbeszakított helyre érünk.

Ujabbban a nyírások kiindulására nézve eltérések történtek, a mennyiben — és nézetem szerint ez a helyes — általában a bal fül fölött kezdődik és onnan indul jobbra az egész fej megkerülésével a kiindulás pontjáig, ugyanazon procedurával, mint azt fennebb leírtam.

Hogy miért ez a helyes, azonnal bebizonyítom. Megjegyzendő, hogy sok évi tapasztalatom indít arra, hogy e mellett kardoskodjam.

Mint fennebb említém, a régi nyírások általában a jobb fül mögött, a nyakszirten kezdődtek. Ez két oknál fogva helytelen. Először, mert az olló hegyét veszi folyvást igénybe, miáltal az olló hegye nagy mértékben tumpul s így a tulajdonképpen céljánál, a façonvágásnál (façon-vágásnak nevezzük azt, melyet a nyírás bevezésként a fülek fölött kiindulva le a nyakszirthez teszünk, mi által bizonyos szépséget adunk a munkának); rendszeren felmondja a szolgálatot; másodsor, és ez a dolog természetéből folyik, a mennyiben physikai igazságon alapszik, mert a kéz mód nélkül fárad. Hiszen vegyünk csak valamely keményebb tárgyat, pl. a posztót. Az olló hegyével ugyancsak nagy fáradsággal jár azt széjjelvágni, míg a hátuljával az egész csak játék.

Ki ne emlékeznék a régi fodrászok kezére? A jobb keznek két ujján, melyeken az olló nyugodott, rendszeren bőrkeményedést keltés lehetett. Ez pedig a nagy nyomástól származott, melyet ki kellett fejtenie, az olló hegyével való nyírás következtében. Míg ellenben ma már ez a tünet alig észlelhető az új iskola alapján; valamint a gyakori ollóköszörülésektől is meg vagyunk óva általa.

Ezek után azt hiszem, mindenki be fogja látni az új iskola gyakorlati előnyét és hiszem, minden szaktársam igyekezni fog azt a gyakorlati életbe átültetni, mi által elérjük azt, hogy végre eltüntettjük iparunknál azon sajnos dissonantiákat, melyek annyi kellemetlenséget okoztak eddig.

Visszatérve az egész rövid nyírásra, annak bevezése következik. Eltekintve attól, hogy ki melyik iskolát fogadja el helyesnek — ez a dolog természetéből mit sem von le — következik a facon.

Oldalt a fül fölött és hátul a nyakszirten a haj a lehető legrövidebbre levágatják, úgy hogy elveszve alulról — hol a haj a legrövidebb — felfelé a felső hajhoz simul. Ennek végeztével a haj legalsó része, kezdve a fülek fölött, honnan egy gyengén hajlott vonal alakjában kiindulunk, ívalakban körülvágjuk a fül tövéig, hol azután egy függőleges egyenes vonalban levezetjük egész a nyakszirthez. Ezen műveletnél ügyelnünk kell arra, hogy a fül mellett a haj magasan ki ne vágassék, miből az a komikus eset állhat elő, hogy a fül aránytalanul kiválik a fejből. Két oldalt a facon-vágáson kívül eső hajakat az olló hegyével kivágjuk, a legtöbb esetben le is borotváljuk.

Megjegyzendő még, hogy a nyírásnál figyelemmel kell lennünk arra is, nincsen-e a fejen hajfolytonossági hiány (kopaszodás, bőrfoltok), mely esetben azt a meglévő hajjal takarni kell, akként, hogy a meglévő hajból meghagyunk felette

annyit, a mennyi annak takargatására multhatatlanul szükséges.

Végül meg kell emlékezni még, a mennyiben e helyütt időszzerű is, az újabkori gépmunkákról. Bővebb fejtegetése szükségtelen, elhallgatása pedig lehetetlen.

Az emberek természeti ösztönükből kifolyólag, mindig könnyebbitésükön gondolkodtak. Hiszen az isten azért áldotta meg az embert észszel, hogy ezen isteni adománnyal uralkodjék mindazon, mit a föld neki nyújt. És az ember következetes maradt isten ezen természetfölötti adományához. Vagy nem-e e mellett szól a hajnyírógép is? Mennyi idő- és munkapazarlással járt egy azelőtti hajnyírás és az eredmény sohasem volt kielégítőbb a gépmunkánál. Igaz, hogy a munka így sem tökéletes, a mennyiben a facon az ollóval kell megadni. De eltekintve ettől, mégis csak nagy az előnye, mert kevesebb fáradsággal és kevesebb idővesztéssel jár.

Ujabbban a gépek nagy tért foglaltak, különösen mióta javítottak azon nagy fogyatkozásán, mely kizárt minden lehetőséget, hogy a félrövid nyírásoknál is felhasználható legyen.

Ma már léteznek 1 mm.-es, 3 mm.-es, 6 mm.-es és 8 mm.-es gépek; sőt próbát tettek már 11 mm.-es gépekkel is, de ezek egyáltalán nem bizonyultak czélszerűnek.

A használatban leginkább dominálnak az 1 mm.-es gépek szakállnyírásnál; a 3 mm.-es gépek a haj egész rövidre nyírásánál; a 6 mm.-es és 8 mm.-es gépek a haj félrövidre nyírásánál. A 11 mm.-es gépek nem váltak be, mert a haját nem fogták föl.

(Folytatása következik.)

A kiszolgálásról.

Országszerte általánosan el van ismerve, hogy a legjobb borotválók a magyarok és a szerbek; a míg a párisi, berlini s bécsi szaktársaink a legfőbb súlyt a fodrászatra fektetik, a külsőt és finom munkát tartják szem előtt, a borotválás náluk csak mellékes szerepet játszik, addig a magyarországi szaktársak — kevés kivétellel — kizárólag a borotválásra fektetik a fősúlyt.

Nem kell messze mennünk, hogy mindezekről tényleges meggyőződést szerezzünk magunknak, csupán az osztrákok fővárosába, Bécsbe. Itt ma már nemcsak a belvárosban, a hol általánosságban sokkal magasabb színvonalon áll a fodrászat a borbélyágnál, hanem nagyon, de nagyon kevés kivétellel a külvárosi fodrászok is, mint a mai kor emberei, ezen elvnek hű követői. A míg mi az évszázadok óta létező typus szerint végezzük a vendégeink kiszolgálását, addig ők az újabb s az igazat megvallva, nem csupán a borotválást, hanem az egész kiszolgálást sokkal szebben, s a vendégekre jobb benyomást gyakorlóan s izlésebben végezik mint mi. Ezen állításmat bátor vagyok az alanti sorokban részletezni, felhozva példát egy bécsi kiszolgálásról. Egy vendég, ha bemegy az üzletbe borotválás és fésülés végett, a fodrász első sorban is a fésülésen kezdi, beteríti a vendéget egy fésülő-köpennyel, porfésűvel átfésüli a haját s a hengerrel, avagy két kefével erősen átkéféli a haját, ezután erősen megnedvesíti, megtörli, úgy hogy a haj egy kissé nedves maradjon, ezután olajjal megkeni s megcsinálja a választékot, a választéktól a haját két oldalt erősen simára hátra felé fésüli és keféli s egy kendővel leköti a frisurát. S csak az itt leírt műveletek után kezd a borotváláshoz, a fésülésnél használt köpenyre teríti a kendőt s azután hozza a szappant tartalmazó edényt és ecsetet. s a már előre elkészített, egy darabka vászonba burkolt leszijazott borotvát. Az arcot az ecsettel jól beszappanozza s az ecsetet leteszi a toalettra; a kést kigöngyöli a vászonnál s e vászondarabot azon az oldalon a kendőre teszi, a hol a borotválást kezdi (ilyen ruhadarabot már régebb idő óta alkalmaznak az angolok, francziák, svajcziak, németek, belgák s az amerikaiak, az olaszok e helyett egy papirdarabot használnak, azt tartják szem előtt, hogy ez által megtakarítják a mosást; ezek, mielőtt a kést a vendég arcára vinnék, egy meleg vízzel telt edénybe mártják a tisztaság s az elővigyázat szempontjából) s ezen ruhára keni az arcról leborotvált szakállt s ha mindkét oldalon leborotválta a szakállt, úgy ezen ruhába letörli a kést s e ruhát egy erre a czélra levő dobozba teszi ennek kimosása végett (ez által megkiméli egyrészt a kéztörölt is, mivel nagyon gyakran s könnyen előfordul, hogy a kés törlésekor bevágódik a kéztörölt), ezután lemossák az

arczot, mosás után csupán a vendég esetleges kívánatára borotvál, befecskendezi az arczot Vinaigre- avagy eau de Cologne-nal, esetleg bepuderozza, ezután felbontja a kötést a fejről, a frisurát a rendes formájába hozza, a mint a vendég kívánja, ezután a bajuszt rendbe hozza. A valódi fodrász a bajusznak vassal való kihúzásánál egy vasnál többet soha sem használ, illetve egyszer melegíti meg a vasat, s ezzel mindkét bajuszt a kívánt állásba hozza. Ilyen a bécsi kiszolgálást s ezt a külváros bármely tisztességesebb üzletében is fel lehet találni.

Most reá térek a mi kiszolgálásunkra; ennek részletezését feleslegesnek találom, mivel ezt minden szaktárs úr tudja és végzi, csupán egy részletre akarok némi megjegyzést tenni, a mely helytelen s izléstelen dolgot számtalan esetben tapasztalhattuk már s mely nem más mint az, hogy borotválás közben a már leborotvált szakállas habot újra a vendég arczára kenik. Tessenek csak ezt figyelemmel kísérni s meg tetszenek győződni róla, mily kellemetlen és undorító lehet ez az illető vendégre nézve.

A ki az itt leírt műveleteket alaposan s figyelmesen átvysta, az minden megütközés nélkül el fogja ismerni azt, hogy mi még a kiszolgálás tekintetében is mennyire hátra vagyunk maradván a külföldtől, s mily türelmes és elnéző ebben a tekintetben a magyar közönség, hogy eltűri ezen századok előtt bevett szokásokat s hozzá azt is türelmessel veszi és tűri, hogy a borbély borotválás közben az ujján a szakállhabbal az orra előtt kotorászik. Biz' ez egy kissé undorító, s itt volna már az ideje, hogy ezen ó-kori szokásokat kiküszöbölve, némi újítást tegyünk, illetve rendszeresítsünk a kiszolgálásunknál. Mindezen újításokat szerény nézetem szerint a legkönnyebben úgy érhetnők el, ha egyesült erővel oda törekednénk, hogy a bécsiek mintájára egy szakiskolát létesítsünk, a hol a jövő nemzedékét a mai művelt és felvilágosított kor igényeinek jobban megfelelően képeznék ki, a mi által kiérdemelnénk azt is, hogy a magyarországi borbélyoknál nemcsak jó borotválásban, de finom kiszolgálásban is lehet részesülni.

Breitfeld Andor.

LEVELEZÉS.

Eperjes, 1893. április 8-án.

Tisztelt szerkesztő úr!

Tisztelettel kérem a t. szerkesztő urat, szíveskedjék az itt leírt dolgokat becses lapjában közölni. Ugyanis a mai rossz viszonyok folytán alig található közöttünk egynehány, a ki vagyoniilag a jövőjét biztosítva látná. Addig, a meddig fiatal, csak megél valami módon, de ha megöregedik, vége üzletének, s azzal vége a megélhetésének is, mert a mi fajta üzletünk olyan, a mely semmiféle biztosítékot öreg napjainkra nem képes nyújtani, annál kevésbé, mert iparágunk a mindenféle concurrenciával végképpen el van rontva, így azután a fiatal erő az öregebbeket tönkre teszi. Hány kitűnő jó üzlettel bíró egyént ismerek, a kiknek csak ezelőtt pár évvel is virágzott az üzletük és ma alig képesek a mindennapi megkeresni, pedig ez sokaknál nem is saját hibájuk következtében történt, hanem a túlságos elszaporodás, a concurrencia tette tönkre. Azért tehát tisztelt kartárs urak én azt hiszem, hogy a végképpen tönkremenést úgy lehetne megakadályozni, ha mi egyetértőleg a segédekkel és üzlettulajdonosokkal egy magyarországi borbély- és fodrász-nyugdijalapot létesítsenék. Én azt hiszem, hogy ezen eszme elfogadható és kivihető lenne, csak a kiválóbb tehetséges kartárs urak álljanak az élére. Ez által öreg napjainkra, ha munkaképtelenné válunk, valami csekély nyugdíjra mégis lehetne számítani s az elaggott, munkaképtelenné vált kartársaink meg lennének óva attól a kellemetlenségtől, hogy idegenekre szoruljanak. Meg vagyok róla győződve, hogy mindenki saját jól felfogott érdekénél fogva a reá eső díjat pontosan ésszivesen fizetné le. Én ennyit megpendítettem, a továbbiakra budapesti kartársaimat vélem hivatva, hogy intézkedjenek, ha szükségesnek látják, a nyár folyamán hívjanak össze congressust. Most már van szaklapunk, abban tudósítani lehet az érdekelteket.

Azon reményben, hogy az itt leírt dolog az igen tisztelt kartárs uraknál visszhangra fog találni és egyesült erővel lehetővé lesz téve annak létesítése, szíves üdvözlémet küldve, maradok a tisztelt szerkesztő úrnak kiváló tisztelője

Fodor Gusztáv,
fodrász-iparos.

A budapesti fodrász-segédék betegsegélyző pénztárának alapszabályai.

— Életbe léptették 1893. évi márczius hó 1-én. —

Kiadja és magyarázattal ellátja **Tejfélosy Sándor**, a pénztár II-od titkára.
(Folytatás.)

13. §. A segélyezésre való igény a belépésre kötelezett tagoknál a munkába lépés napjától veszi kezdetét. A biztosításra nem kötelezettek tekintetében a segélyre való igény a bejelentés elfogadásától számítandó két napon veszi kezdetét. (L. 4. §.)

14. §. Az orvosi gyógykezelést, feltéve, hogy a tag nem kórházban kezeltetik, az ipartestületi betegsegélyző pénztár orvosa teljesíti. Azon költségek, melyek más orvos által való kezelétséből származnak, csak az esetben térítetnek meg a pénztár által, ha más orvos által való kezelétsébe a pénztár igazgatósága beleegyezett, vagy más orvos igénybevételét sürgős körülmények tették indokolttá. A gyógyszernek és egyéb gyógyászati segédeszközök a pénztári orvos rendelete alapján az igazgatóság által kijelölt gyógyszerárban szolgáltatnak ki. A táppénz a kezelő orvos által kiállítandó betegségi bizonyítvány alapján, heti utólagos részletekben minden hét csütörtök és péntekjén fizetetik ki. A betegségi bizonyítványban feltüntetendő a betegség kezdete, valamint azon körülmény is, hogy a tag mikor lépett újra munkába. A táppénz kiszámításánál a vasárnapok is számításba jönnek. Azon megbetegedett tagok részére, kik a betegsegélyző pénztár által nyújtott kórházi kezelésben részesülnek, a betegségi bizonyítványok a kórházi gondnokság által állítatnak ki. Ha a betegnek hozzátartozói vannak, kiket addig keresetéből tartott fenn, ez esetben azon időre, a míg a betegsegélyző pénztár által nyújtott teljes kórházi ápolás (15. §.) tart, a kórházban való ingyen ellátáson felül még a táppénznek fele is kifizetendő a hozzátartozók részére.

14. §. A pénztári tagok csakis a pénztár orvosát vehetik igénybe. Nem pénztári orvosnak igénybevételéhez az igazgatóság beleegyezése szükséges.

A táppénz igazgatósági határozat alapján minden hét kedd és péntekjén fizetetik ki.

A pénztári tagnak kórházban való ápolása esetén hozzátartozói a táppénz felét kapják, de csak azon esetre, ha a kórházi ápolás hivatalból rendeltetik el, és ha a pénztári tag hozzátartozóit addig saját keresetéből tartotta fenn. Hozzátartozók alatt értetik a pénztári tag törvényes neje, gyermekei és az első ágról leszármazó rokonok.

Külön rendelkezések a segélyezés szolgáltatása tekintetében.

15. §. A 12. §. a) b) c) d) e) f) pontjai alatt említett segélyezés helyett a gyári orvos vagy igazgatóság rendelése alapján kórházi teljes ellátás foghat helyet. Azon betegnek, ki házasságban vagy családjának valamely tagjával egy háztartásban él, vagy egyébként házi ápolásban részesül, a jelen alapszabályok 12. §-ának fentebb idézett pontjaiban megállapított segélyezés helyett kórházi ápolás csak az esetben rendelhető meg, ha a megbetegedett a kórházi ápolásba beleegyezik vagy ha a betegség ragadós vagy olyan, hogy a kórházban való ápolást tesz szükségessé. Kórházban való ápolás esetén csakis a legutolsó osztályának megfelelő ellátás igényelhető.

15. §. Igazgatósági határozat alapján az irgalmasok budai kórháza jelöltetett ki.

16. §. Azon tag, ki a betegség színlelése által a pénztárt károsította, a törvény szerint kiszabandó büntetésen kívül a pénztárnak kettős járulékot tartozik fizetni mindaddig, míg a pénztárnak okozott költség nem törlesztetik. Megjegyeztetik azonban, hogy a munkaadó az eredeti egyszeri tagsági díj után kötelezett csak a reá eső egy harmadrészt sajátjából fizetni. Ezenkívül bármely tag kórházba küldhető, ha az orvos jelentése alapján illető tag a betegséget színleli.

16. §. A pénztárt szándékosan megkárosított pénztári tagra kirótt büntetés fizetéséből leülthető és ily úton hajtható be. A pénztári tagoknál kirótt pénzbüntetések után a munkaadó a reá eső harmadrészt nem fizeti.

Könyvvitel és pénztári kimutatás (zárszámadás).

17. §. A pénztári könyvek és számadások a kereskedelemügyi minister úr által az 1891. évi XIV. t.-cz. 80. §-a alapján kibocsátandó rendelet szerint fognak vezetettetni. Minden

év december 31-én a könyvek és a számadások lezáratnak és márczius 1-ig a pénztári kimutatás (zárszámadás) elkészítendő. A számadásban különösen ki kell mutatni A) a bevételek rovatában: 1. a tagok folyó járulékait; 2. a munkaadók járulékait; 3. az egyéb bevételeket; 4. a gyümölcsözés végett elhelyezett pénzek kamatait; 5. az értékpapírok árfolyamából beállott hasznót; 6. az elmúlt évi tartalékalapot. B) a kiadások rovatába: 1. a kifizetett táppénzeket; 2. az orvosi költségeket és a betegek ellenőrzésének költségeit; 3. a gyógyszer-költségeket; 4. a kórházi ápolás költségeket és a kórházba-szállítás költségeit; 5. a kifizetett temetkezési költségeket; 6. a pénztári szövetség tartalékalapjához beszállítandó összeget; 7. az igazgatási költségeket; 8. egyéb kiadásokat (leltár, leírások stb.); 9. az értékpapírok árfolyama folytán mutatkozó veszteséget; 10. a jelenlegi tartalékalapot. Ezenkívül a vagyonállapot és a vagyon elhelyezése tüztesen kimutatandó. Ha a vagyon értékpapírokban van elhelyezve, ezek árfolyamának értéke a december 31-iki állapot szerint a pénztári kimutatásban külön feltüntetendő. A pénztári kimutatás a felügyelő bizottság által haladéki év kezdetén és végén; b) az év folytán bekövetkezett megbetegedések száma és megbetegedésének tartama napok szerint, illetve azon betegségi napok, melyek tényleg kiadással jártak és pedig: 1. kor szerint; 2. betegedési nemek és a betegek foglalkozása szerint; 3. bekövetkezett halálozási esetek: 1. a kor; 2. halálozás okának és az elhalt foglalkozásának feltüntetésével. A pénztári kimutatás a munkaadókkal, valamint minden egyes taggal közlendő.

(Folytatása következik.)

KÜLÖNFÉLÉK.

Kinevezés. Lukács Béla magyar királyi kereskedelmi minister úr ó nagyméltósága Dankovszky István fővárosi szaktársunkat a millenniumi kiállítás II. főosloport XIV. bizottságának tagjává kinevezte s így minden a kiállítást illető s szakmánkba vágó dolgokról a felvilágosítás közvetlenül az ő útján szerezhető be.

Dr. Juba Adolf, a segélypénztár ellenőrző orvosa, olaszországi útjából visszaérkezvén, működését újból megkezdette.

Közgyűlés. A budapesti borbély- és fodrász-betegsegélyző és temetkezési egyesület folyó hó 20-án esti 8 órakor tartja a testületi helyiségben közgyűlését, melyre a tagok ez úton is meghívhatnak.

Mezey Péter ipartestületi elnöknél a testület küldöttsége f. hó 10-én fejezte ki az öt ért baleset fölötti részvénytíllatkozását. A küldöttség tagjai Breitfeld Alajos test. alelnök, Bäck Sándor, Mihelics József, Büllösch Gyula és Perin János előljárósági tagok voltak. Mezey Péter meghatottan köszönte meg az előljáróságnak iránta tanúsított jó indulatát, s töle telhetőleg mindent el fog követni, hogy a testület eme jóindulatú kívánságára magát érdemessé tegye.

Fülöp Mihály fővárosi szaktársunk, mint örömmel értesülünk, súlyos s hosszas betegségéből teljesen felépült.

Halálozások. Radovanovich Vazul fővárosi szaktársunk hosszas betegség után e hó elején elhalálozott. — Neurath Antal selmecei szaktársunk folyó hó 5-én 48 éves korában elhalálozott. Igen jeles szaktársakat veszítettünk bennünk, kik minden intézményünket melegen karolták fel. Nyugodjanak békében!

Az ipartestület előljáróságának f. hó 5-én tartott ülésén Bäck Sándor, Flesch Péter, Herschaft Ádám, Lux Hubert aláírással egy kérvény nyújtott be, a melyben a kérvényezők kéri, hogy a legközelebb megtartandó közgyűlés napirendjébe a vasárnapi és a szent István-napi munkaszünet tárgyalását felvegyék. Indítványuk az, hogy a közgyűlés küldöttség útján kérelmezze a ministert, hogy eme rendelet alól a fodrászokat és borbélyokat kivége.

A fodrász-segédék önképző-köre igen sikerült hangversenynyel egybekötött táncszertélyt rendezett saját helyiségében. A kör nagyterme zsúfolásig megtelt vendégekkel. A hangversenyen derekasan kitettek magukért. Nagy élvezettel hall-

gattuk Reisz Jolán zenedei növendék praecis zongorajátékát és a hangverseny csalóányát, Mihelics Emmát, ki Reisz Jolán zongorakiséréte mellett néhány igen csinos énekdarabot adott elő. Hausdorf Mariska igen szépen játszott néhány ezteradarabot, majd Tisch N. hegedű-solója, kit Stenger Géza zogorán kísért, ragadta tapsra a vendégeket. Különbben a tapsban, melyet mindegyik szereplő méltán megérdemlett, nem volt hiány. Kétszer-háromszor is megújráztatták a műkedvelőket. Nem túlozunk, ha azt mondjuk, hogy igen élvezetes estét töltöttünk a hangversenyen. A műsoron bűvészi mutatványok is jelezve voltak. A bűvész úr nem jelent meg s így nevét 3 csillag jelölte, de sajnos, a három csillagos úr a bűvészi mutatványok a műsorról lemaradtak. A hangversenyt táncz követte, mely a késő hajnali óráig együtt tartotta a vendégeket. A hölgyek közül jelen voltak: Büchler Ferenczné, Talmajer Kristófné, Fink Jánosné, özvegy Rotter Jánosné, Gyórfly Jánosné, Hausdorf Józsefné, Reisz Antalné, Drechsler Kristófné, Domoky Mihályné, özvegy Dora Istvánné, Mihelics Józsefné, Novák Alajosné, Vinkovits Andrásné, Pollák Józsefné, Till Venczelné, Kotri Péterné, Klopffstein Mihályné, Fink Gyuláné, Kirchthum Károlyné, Hoch Kristófné, Talmajer Ágnes, Csizmadia Mari, Rotter Julia, Gyórfly Mariska, Hausdorf Mariska, Reisz Jolán, Nyári Mariska, Dora Juliska, Mihelics Emma, Pollak Gizella, Horváth Anna, Klopffstein Anna, Király Lina, Németh Mariska, Németh Czelia kisasszonyok. A hangverseny igen szép jövedelmet hajtott az önképző-kör pénztárának. Nem mulaszthatjuk el egyúttal a rendezőségnek is a megérdemlett dicséretet nyilvánítani, mely valóban minden irányban derekasan kitett magáért. A rendező-bizottság elnöke: Petri Jakab, titkára: Moravecz Kálmán, pénztárnoka: Rotter Dezső és a bizottság tagjai: Baumann Károly, Hausner Adolf, Kmetykó Lajos, Kiss József, Knezsevits Velykó, Nikolits György, Ognyanóv Dezső, Schaffer János, Thuróczy György, Urbán Miklós és Zarits Mihály voltak.

Felülfizetések. A budapesti borbély- és fodrász-iparosok bálján a mult számban felsoroltakon kívül még felülfizettek: Büllösch Gyula 1 frt, Gaál Kálmán 2 frt, Szakáll Andor 1 frt 20 kr., Staubach Boldizsár 50 kr., Seregi Zsigmond 5 frt 10 kr., Tunyogi Károly 30 kr., Reisz Antal 3 frt, Schneider József 2 frt. Fogadják a felülfizetők ez úton is a rendezőség köszönetét.

A „Budapest“ mult hó utolsó számában a kis hirdetési rovatban a következő bennünket nagyon is érdeklő kis hirdetés jelent meg: Hölgyek borotváltnak és hajat nyírnak a Ferenc-körút 28. szám alatt. Kérjük az urak becses pártfogását. A testület előljárósága tudomást szerezvén ez iparunkra nézve nem hízegő hirdetésre, egy bizottságot küldött ki, hogy meggyőződést szerezzen az ottani állapotokról s intézkedjen annak megszüntetése iránt a legszigorúbb módon. A bizottságba Breitfeld Alajos alelnök, Bäck Sándor s Perin János test. tagokat küldötte ki.

A bécsi szakiskola. A bécsi fodrász-szakiskola folyó hó 6-án nyílt meg. A hallgatók hajnyírás-, borotválás- és hajtásban nyernek oktatást. Ezenkívül, ha többen jelentkeznek, hajműfonásból is lesz előadás. A tanfolyam 6 hóig tart. Beíratási díj 2 frt. 10 kr.

A prágai fodrász-ipartársulat márczius hóban tartotta közgyűlését, a hol az évi jelentés felolvasása és a felmentvény megadása után az elnöknek 200 frt, a titkárnak 100 frt remuneratíót szavaztak meg. Ugyanekkor tárgyalták a vasárnapi munkaszünetet is és 30 szótöbbséggel a közgyűlés elhatározta, hogy a vasárnapi munkaszünetet fogja kérelmezni.

Helyeszközlő rovat.

Kerestetik.

1. Fialat, most felszabadult *segéd* kerestetik vidéki conditióba. Czím a kiadóhivatalban.

2. Egyes *fodrászsegéd* kerestetik egy intelligens vidéki városba. Fizetés 15 frt, teljes ellátás. Hajmunka okvetlen megkivántatik. Czím a kiadóhivatalban.

3. Egyes *fodrász- és borbélysegéd* azonnal alkalmazást nyer: Gaál Balázs borbély- és fodrász-üzletében, Kühnhegyesen.

Ajánlkozik.

1. Bécsben kitanult fiatal *fodrászsegéd*, 18 éves, a főváros elsőbrendű üzleteibe segédül ajánlkozik. Cím a kiadóhivatalban.

2. Több éven át a fő- és székvárosban működő *segéd*, ki a vidék elsőbrendű üzleteiben is működött, május 5-től belépésre ajánlkozik. Cím a kiadóhivatalban.

3. Az úri kiszolgálásban, nemkülönben az asztali munkában jártas *fodrászsegéd* azonnali belépésre ajánlkozik. Cím a kiadóhivatalban.

4. Két gymnasiumot végzett, jó házból való fiú *tanonczul* ajánlkozik. Cím a kiadóhivatalban.

Eladás.

1. Egy rég fennálló *üzlet* a belváros legélénkebb helyén betegség miatt azonnal eladó. Cím a kiadóhivatalban.

2. Egészen jó karban lévő *fodrászüzlet-berendezés* együttesen vagy darabonként eladó. Cím a kiadóhivatalban.

3. Utczai lámpához való erős gázcső mellékvasakkal eladó. Cím a kiadóhivatalban.

Szerkesztői üzenetek.

Demeter József, Fehérgyarmat. Boocsánat, hogy eddig még levélben nem válaszoltam, de rendkívül nagy az elfoglaltságom; mihelyt kis időm lesz, válaszolok soraidra.

Szabó Endre, Miskolcz. A szerkesztőséghez beérkezett sok levelekre igazán egyenkint válaszolni nagyon bajos volna. Ne vedd hát rossz néven, hogy kérdésedre ez úton adom meg a feleletet. Segédet a lapunk helyeszközlő rovata útján igenis lehet szerezni, a melyért a felelősséget a kiadóhivatal vállalja el, t. i. az tartja vissza és küldi el a munkakönyvet.

Krámmer Domonkos, N.-Káta. Köszönet a cikkért, majd sorját fogjuk venni; térszíke miatt nem tehetjük be.

Horváth Ferencz, Budapest. Szívesen üdvözljük munkatársaink sorában s kérjük, hogy minél gyakrabban keressen fel közleményeivel. Beküldött cikkét a jövő számban közöljük.

K. A., Bécs. Örömmel üdvözlünk előfizetőink sorában s előre köszönjük azt, hogy az ottani magyarok közt propagandát csinálsz lapunknak.

G. F. H. P., Bécs. Örülünk, hogy a távolban érdeklődéssel kísérik működésünket.

S. A. Z., Egerszeg. Magánügy lévén, nem járhatunk utána. Feleletet csakis a bélyeg beküldése mellett adunk.

Zengjek-e? Oh ne! csak nekünk ne!

Kiadóhivatali üzenetek.

Demeter József, Fehérgyarmat. A kértett kis hirdetés egyszeri beiktatása 50 krba, kétszeri 1 frtba kerül.

Fodrász. A kérdéses üzlettulajdonos hajlandó az ön feltételeit a harmadik pont némi módosításával elfogadni, t. i. az átvétel idejét április 20-ika helyett május 20-án szeretné eszközölni.

Mandovszky Károly, Brassó. A pénzt visszaküldtük s a munkakönyv elküldése iránt azonnal intézkedtünk.

K. Gy. A kérdéses üzlet iránt a tárgyalások megkezdődtek s reméljük, hogy sikerülni fog; csak nem lehet mindjárt ajtóstul behoranni.

Saját készítményü HAJ-NETZEK

cs. és kir. kiz. szab.

LOOFAH-BAJUSZKÖTŐK

tuczatja 3 frt 60 kr., az összeg előre beküldése mellett bérmentesen.

SAJÁT KÉSZÍTMÉNYÜ ILLATSZEREK

különösen:

borotváló-szappan, legjobb a maga nemében, kilója 50 kr. Bajuspedró üvegekben és tubában. Brillantine, kölni víz. Eau de Quinine; illatszerek minden illatban tuczatja 75 krtól fölfelé stb., valamint minden a fodrász szakba vágó cikkek és szükségletek legjobban és legolcsóbban kaphatók csak

POLLÁK MÓRICZ-nál, Bécs, VII/2, Döblergasse 4. sz.

1-10

Illustrált árjegyzékek kívánatra ingyen és portomentesen.

Lakás- és ablaktisztító-vállalat Protits Simon

Budapest, Ferencz-József-utca 24, ajtó 8.

Ajánlja magát ablakok, czeftáblák, kirakatok, üzletek és lakások tisztítására. Padló-surolás, beeresztés, keféltetés és lakkírozási munkák átvételének spezialistája.

== Megrendelések bérletben, állvány- vagy napszámban a legolcsóbb árakban számíttatnak. ==
Jótáll minden kárért.

ZOMÁNCZÓZOTT BÁDOG

habverő-, lemosó-tálak és olajos vagy vizes üveg alá való kis tányérok, következő olesó áron kaphatók:

HABVERŐ-TÁLAK:

1 drb. tiszta fehér	—	frt 70 kr.
1 " grek betét- és aranyszéllal	1 " — "	
1 " házhoz vihető kis habverő-tál aranyszéllal	—	60 "

NAGY LEMOSÓ-TÁLAK:

1 drb. tiszta fehér	1	frt 40 kr.
1 " grek betét- és aranyszéllal	2	" 30 "
üveg alá való kis tányérok	—	30 "

Ezen tálak szembe ötlő szélszerűsége, t. i. hogy nem törékenyek és fél oly súlyosak mint a porcellán-tálak, már elég ok arra, hogy magának mindenki beszerezze.

Kapható utánvét mellett esupán

FOGEL MÁTYÁS fodrásznál Losonczon.

Több fővárosi és vidéki jó forgalmú üzlet eladó.

Bővebb felvilágosítással a kiadóhivatal szolgál naponta d. e. 10-12-ig. 3-24

A nógrádi borotváló-szappan

az eddigi összes szappanokat felülmulja.

Köz tudomású dolog, hogy a borotváló-szappan jó tulajdonsága az, ha nem szárad s a szaga kellemes, a bőrt ne égesse, mindamellett a szakállt puhítsa s a habja kemény és szép fehér legyen.

Az én szappanom mindezen jó tulajdonsággal bír, a miért is azt szíves figyelmébe ajánlom.

Postán utánvét mellett, 5 kgrmos csomagokban kiülve, 1 kgr. (16 darab) ára 50 kr.

Kinyomó bajusz-pedró kellemes illattal, 12 drb 85 kr.

Haj- és szakáll-festék 30 grmos 2 üvegben 80 kr.

Csomagolást nem számítva, kizárólagosan kapható

FOGEL MÁTYÁS-nál

Losonczon.

2-12

Finom

borotváló-kések és hajvágó-gépek legolcsóbban !!

Budapest, király-utca 1.

Özv. Schubert Jánosné
műköszörűs és késkovács-üzlet

Alapított 1826-ban.

3-3

Mindenemű mézáros- és kerti kések.

Himmelsdorfer J.

borotva öblös köszörűdéje és aczeláru raktára.

Alapítva 1863.

Bécs, VI., Magdalenenstrasse 8,
a Theater a. d. Wien épületében.

Ajánlja hajnyíró ollók, valódi angol borotva és minden ezen szakba vágó cikkekéből dúsán felszerelt raktárát. Köszörűlésre beküldött borotvák jótállás mellett a legrövidebb idő alatt a legjobban köszörültetnek.

Pontos árjegyzéket kívánatra ingyen és bérmentve küldök.

1-1

NON PLUS ULTRA.

A legkitünőbb szappan a fodrász urak részére a Draskóczy-féle

borotváló szappan.

Kapható a készítő és feltalálónál

Draskóczy Sándor szappangyárosnál

Székes-Fehérvár.

2-21

Árkedvezmény fényképészeti munkák részére.

T. cz.

3-3

Az előnyösen ismert budapesti fényképészeti cég

Kurzweil Frigyes, Dorottya-utca 11. sz. a.

műtermében a budapesti borbély, fodrász és parókakészítő ipartestület és a fodrászsegédek betegsegélyező pénztárának tagjai és ezek családjai részére az igazolvány előmutatása mellett a rendes árjegyzék tételeiből bármily mérvű rendelésnél 30% árengedményt ad.

Ezen rendkívüli árengedmény dacára a képek oly finom és csinos kidolgozásúak, hogy azok a legfokozottabb igényeknek is megfelelnek.

Felvételek vasár- és ünnepnapokon is eszközölhetők d. e. 10-től d. u. 5-ig.

Neruda Nándor

gyógyfű-, vegy- és illatszerek-kereskedésében

Budapest, hatvani-utca 9. sz.

Kapható:

3-3

Saját készítményű hajfestőszer, ártalmatlan biztos hatású egy doboz ára használati utasítással 1 frt 50 kr.

Hajregenerator az ősz hajnak eredeti színét bámulatatosan rövid idő alatt visszaidézi — egy üveg ára 50 kr.

Aranyóke hajvíz, rövid idő alatt a hajnak szép arany-sárga színt kölcsönöz, ártalmatlan, egy üveg ára 1 frt.

Tannochinin hajvíz, a hajkihullás ellen, egy üveg ára 50 kr.

Bay-Rum, hajerősítő folyadék, egy üveg ára 70 kr.

China hajpomádé, kitünő hajerősítő kenőcs, ára 70 kr.

China hajolaj, kellemes hajkenő és fejbőrerősítő, ára 35 kr.

Bojtorján gyökérolaj a fejbőr erősítésére, ára 30 kr.

Hajelixir Eau de Cologne-vel, hajhullás ellen, ára 1 frt.

Hajporok, fehér, világos-sárga, arany-sárga és sötét-sárga színben, egy doboz ára 25 kr. Kímérve is kapható.

Brillantín, haj, bajusz és szakáll-fényező, egy üveg ára 30 kr.

A legjobb borotváló-szappanok nagy raktáron.

Egy darab kitünően habzó borotváló-szappan ára 15 kr. Fél kilós rudakban borotváló-szappan, mely főleg tartósága és nagy habzása miatt nagy kedveltségnek örvend. Egy kiló ára 1 frt 50 kr.

Azonkívül nagy raktára a legjobb angol és francia illatszereknek.

Kaphatók úgy eredeti palackokban, mint kimérve.

NÉMETH JÁNOS

BUDAPEST,

IV. kerület, sütő-utca 6. sz. (az evang. iskolaépülettel szemben).

Ajánlja dús választékát

FODRÁSZ- és BORBÉLY-CZIKKEKBEN

ugymint: borotvák, hajvágó- és szakállvágógépek, hajszűrővasak, fenőkövek, érvágó és köpblyöző gépek, foghúzó, angolkulesok, tyúkszemvágókések, fenőszíjak, körömszípök és reszelők. — Köszörűlések a leggyorsabban és legpontosabban eszközöltetnek.

Vidéki megrendelések a leggyorsabban és legpontosabban eszközöltetnek.

3-24

SCHULEK SÁNDOR

műköszőrüs-mester

Budapesten, VII. ker., Király-utca 3. sz.

ajánlja dúsan felszerelt raktárát hajnyíró ollók és borotvákból különösen olcsó árak mellett. — Igazítások azonnal és pontosan eszközöltetnek. — Különösen felhívjuk a figyelmet az új alakú öblökés-köszőrülésünkre: olajos késfenő-kövek darabja 1 frt, 1 frt 20 kr., 1 frt 50 kr. 4—1

Ezennel bátorodom szives tudomására hozni, hogy a Budapesten, VIII. ker., Baross-utca 1. sz. a. létező, már 12 év óta fennálló 3—3

borotva-műköszőrüldét

Szabó Pál úrtól átvettem, és ugyanitt egész új különleges gőz-mű-homorú-borotvakés-köszőrüldét nyitottam. Több mint 10 éven át Németországban és a belföldön a legelsőbb rendű műköszőrüldékben szerzett tapasztalataim s az új kor igényeinek megfelelő felszerelése folytán azon kellemes helyzetbe jutottam, hogy minden e szakmába vágó megrendeléseknek képes vagyok megfelelni.

Gyors, pontos és szolid kiszolgálás leszzen elvem, melynek alapján szerencsés lesznek megelégedését kiérdemelni.

Mély tisztelettel ZAORÁL JÁNOS, műköszőrüs Szabó Pál utóda.

Kivonat az árjegyzékből.

Borotva-kések, legfin. homorúköszőrüléssel, csak valódi ang., jótállás mellett

Johnson 7 csillag	1/2 széles darabonként	1.50
— " —	egész finom	2.—
— " —	széles	1.70
— " —	széles és fin.	2.20
— " —	keskeny	1.60
— " —	keskeny és finom darabonként	2.—

Pipa (Georg Wostenholm & Sohn), John Barber (jel. Kőröz), Wolf Krone, Josef Elliotts, Bengall, John Heiflor és S. Pearson & Comp., fenti árban szállítom.

Kranz Bengall, keskeny és 1/2 széles 2.20 széles és finom 2.50

Hajvágó-ollók francia minta szerint, a legjobb angol aczéllból, hosszúság hüvelyk 7, 7 1/2, 8, 8 1/2

Ára frt 2.— 2.20 2.40 2.60

Egész könnyű, vékony minős. hosszúság hüvelyk 7, 7 1/2

Ára frt 1.50 1.80

Sollinger, W. Glauberg (jel. Pipa) hossz. hüvelyk 7, 7 1/2, 8

Ára frt 1.60 2.20 2.50

J. P. Engels Sollinger, hosszúság hüvelyk 7, 7 1/2, 8

Ára frt 1.60 2.20 2.50

Szakállvágó-ollók, igen finom 1 frt 20 krtól 1 frt 80 krig.

PÉNZ

3—3

előlegek mindennemű sorsjegyekre és értékpapírokra a legjutányosabb kamatok mellett.

BANK BETÉTI TÁRSASÁG

ROSENZWEIG D. A. és Társa

Budapest, Ferencz József-tér 3. (Diana-fürdő.)

Figyelmeztetés.

Sikerült jó másodminőségű borotváló-szappant kilóját 40 kr. árban elkészítenem. Legkevesebb 10 kilo rendelésnél kilója 35 kr.

BOROTVÁLÓ-SZAPPAN

egészen fehér, felülmúlhatatlan minőség, kilója 50 kr. Bécs minden kerületében 1 kilótól kezdve házba küldetik. Legkevesebb 10 kilo rendelésnél 45 kr. kilója. Postán 5 kilo utánvétellel.

FANTA VINCZE, polg. szappanos III., Fasangasse 10. sz.

Szappanraktárak Bécsben:

II., Tandelmarkt-gasse 11; III., Löwengasse 25 és VII., Neustift-gasse 73.

FANTA VINCZE úrnak polg. szappanos, III., Fasangasse 10. sz.

Egészen őszintén kötelességemnek tartom Önnek a nekem beküldött borotváló szappan-mintáért köszönetemet nyilvánítani. Ezenkívül biztosíthatom, hogy az Ön által készített borotváló-szappan a legjobb azok közt, melyek a már körülbelül 30 évig gyakorlatom alatt mint borbélynek rendelkezésünkre álltak.

Teljes tisztelettel MISKOVIC DÖMÖTÖR, 2—12 borbély- és fodrász, IV., Heugasse 8. sz.

Több elismerő irattal betekintésre rendelkezem. Próbaminta 1 kilo küldetik.

Általánosan elismert legjobb

BOROTVÁLÓ-SZAPPAN

kilója 52 kr., illatos 55 kr.;

azonkívül:

Bajuszpedrök	Vinaigre	3—3
Bandoline	Arczporok	
Brillantine	Hajporok	
Cormetiques	Hajolajok	
Champoing	Hajkenőcsök	
Eau de Guinine	Puderbojtok	
" " Portugal	Fogporok	
" " Cologne	Szájvizek	
" " Violette	Porlasztó gummilabdák	

Pipere-szappanok, angol és francia illatszerek, mindenféle esszenciák és illó olajok, fogkefék stb., stb.

KAPHATÓK:

MOLNÁR ÉS MOSER

droguistáknál

Budapest, IV., koronaherceg-utca 9.

Árjegyzék ingyen és bérmentve!

Praktikus és tartós

forgatható fodrász-székek

vasesavarral, igazítható fejtámlával és patentírozott fa ülökével, valamint mindenféle toilette-asztal és ülőke

Pollák W. utóda

NEKOLA JÓZSEF-NÉL

Bécs, Fünfhaus, Karmeliterhofgasse 6.

Darabjának ára Bécsben: 1 sz. tömör juharfából dió, cseresznye, mahagoni, ébenfa utánzatban 12 frt. — 2. sz. juharfából hajlított támlával és gömbölyű lábakkal minden fennebbi kivitelben 16 frt. — 3. sz. tömör dió-, cseresznye-, jávor- és tölgyfa, matt vagy fényezten, elegáns nikkelezett fejtámlával 22 frt. Valamint minden berendezési tárgyak.

Kéretik a megrendelésnél szám és színt körülményesen leírni és megfelelő foglaltat beküldeni. 0—1

Vidékre csomagolás 50 kr.

Több kiállításon
kítüntetve lett
arany- és ezüst-
éremmel.

Blazek Adolf

Páris 1889.
Bécs 1890.
ezüst- és bronz-
éremmel.

acézlés-árú és műköszörülése gőzerővel

BUDAPEST,

3-3

IV. kerület, zöldfa-utoza 7. szám.

Ajánlom a következő czikkeimet, ú. m.:

Borotválókés jellel: Arbens Svájcz, Bengal, Johnson, Dodge Blazek 7 csillag, Johnbarber, Pearsoá, Kronwolf, Pfeifen, Johnheilfort, Schwed-féle stb. legjobb öblőre köszörüléssel minden szélességben.

Borotválókés francia és angol köszörüléssel minden gyár-ból, önborotválni való.

Hajollók, különféle gyártmány, minden súlyban és nagy-ságban.

Fenőszijak. — Lehúzókövek.

Hajfordorító-vas német és valódi francia.

Köpölyöző-vas, érvágó.

Fogszerszámok: angol kulcs 3 horoggal. — Fogvasfogó német és angol, előrajz után is.

Fodorítófésű, — körömesiptető.

Haj- és szakállvágó-gép francia és amerikai; továbbá köszörüléseket elfogadok.

Uj szerkezetű borotvák védőfésűvel, a borotválásnál jobbra és balra használhatók.

Megrendelések vidékre gyorsan és pontosan eszközöltetnek

Árjegyzék ingyen és bérmentve.

Minden e szakba vágó czikkek, ú. m. rajzszerok és sebészi műszerek köszörülésre és simításra elfogadtatnak.

Nem tetsző árú kicseréltetik.

VIASZK-BÁB

Egyedüli magyar gyártmány
FODRÁSZOK RÉSZÉRE.

Egy báb haj nélkül 30 frt
„ „ hajjal . . 50 „
öltözékkel 6 frttal több.

Férfi fejek

ugyanezen árban.

Vidékre postán küldve a csomagolását
kezeséget vállalok.

Csikos Ferencz,

Budapest, IV., kigyó-utca 10. 3-3

BELVÁROSI TAKARÉKPÉNZTÁR

RÉSZVÉNY-TÁRSASÁG

Budapest, IV., Koronaherczeg-utca 3. szám.

ELFOGAD BETÉTEKET

takarékpénztári könyvecskére, pénztári jegyekre és cheque-számlára.

Leszámítol váltókat.

Előleget ad értékpapírokra.

ÉRTÉKPAPÍROK VÉTELET ÉS ELADÁSÁT

lelkiismeretesen és a legméltányosabb feltételek mellett eszközli.

IGAZGATÓSÁG

Dr. Münnich Aurel, elnök
Freiszleder Nándor, alelnök
Dr. Mezei Mór, alelnök
Adler Lajos
Bachruch Károly
Deutsch Samu
Erneyi Gyula, h. igazgató
Csongrádi Forgó István
Fürst Jakab
Grünbaum Miksa
Borosjenői Jeney Lajos
Megyeri Krausz Lajos
Budahegyi Pauer Leó
Székely Ferencz, vezérigazgató
Steindl Imre
Zólyomi Dr. Wagner Géza

LE ROSIER
francia ezég
egyedüli képviselője.

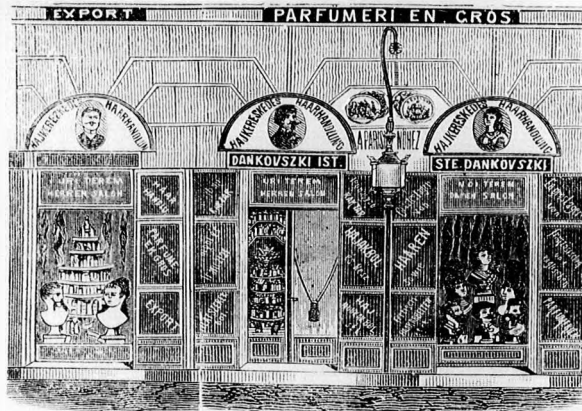
LE ROSIER
francia ezég
egyedüli képviselője.

DANKOVSKY ISTVÁN

illatszergyára s nagybani raktára

MINDEN BEL- ÉS KÜLFÖLDI PIPERE- ÉS ILLATSZEREKBE.

Budapest, V., József-tér 2. sz.

Legjobb bevásárlási forrás következő az illatászatban szükségelt különlegességekre, úgymint :

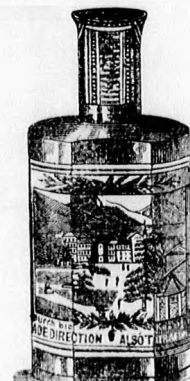
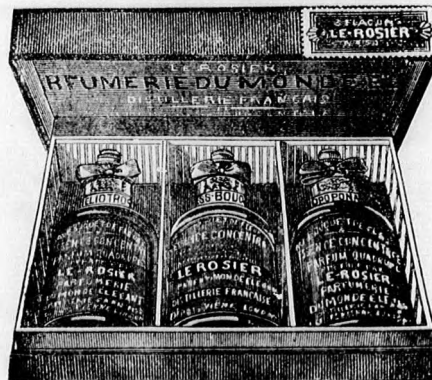
Eau de Quinine, Eau de Portugal, Champonig, Eau Athenienne, Eau Tonique, Eau vegetale, Vinaigre de Violette,

ROB CREENSILL-féle salycil szájvíz, fogpor és fogpép.

Viaszkhajkenőcsök. Brilliantinek. Bandolinek. Hajfestőszerek. Toilette-szappanok.
Hajolajok. Bajuszpedrők. Hajkenőcsök. Vinaigerek. Aetherikus olajok.

Nagybani hajkereskedése és gyára.

Legnagyobb raktára haj és hajféllekből, úgymint : Hajfonatok, női hajválasztékok, színházi parókák haj és pamutból. Különlegességek úri és női parókák és félparókákból. — Gazdag választéka a fodrászathoz szükséges minden eszköz és cikknek, úgymint : Valódi angol gerebenek, úgyszintén kartácsok, hajfodorító-vasak, hajsütő és sörtetisztító-gépek, fodrászfésűk, borotvák és ollók, fodrász- és hengerkefék, paróka-fejek, pipere-berendezések stb. — Francia **Bariquand**-féle kítűnő hajvágó-gépek 3m. 7^{m/m}, 10^{m/m} vágóhosszal két nikkel-fésűvel drbja 5 frt. Bariquand szakállvágó-gép 1^{m/m} vágóhosszal 3 frt 50 kr. Ugyanaz : amerikai rendszer szerint két nikkel-fésűvel 6 frt és szakállvágógép 4 frt. Valódi amerikai Brown és Sharpe féle hajvágó-gépek nikkelzeve 1^{m/m} vágóhosszal 5 frt, 3^{m/m} vágóhosszal 5 frt 50 kr., 6^{m/m} vágóhosszal 6 frt, 10^{m/m} vágóhosszal 6 frt 50 kr. Hajlánczok és mindennemű hajtonó-munka saját gyárából. Borotváláshoz való legjobb minőségű hamburgi szappan, mely Magyarországon eddig még nem vala bevezetve ; kilója 60 kr. Kettős arcfecskendő drbja frt 1, 1.50, 1.80.

Árjegyzék kívánatra ingyen és bérmentve.